

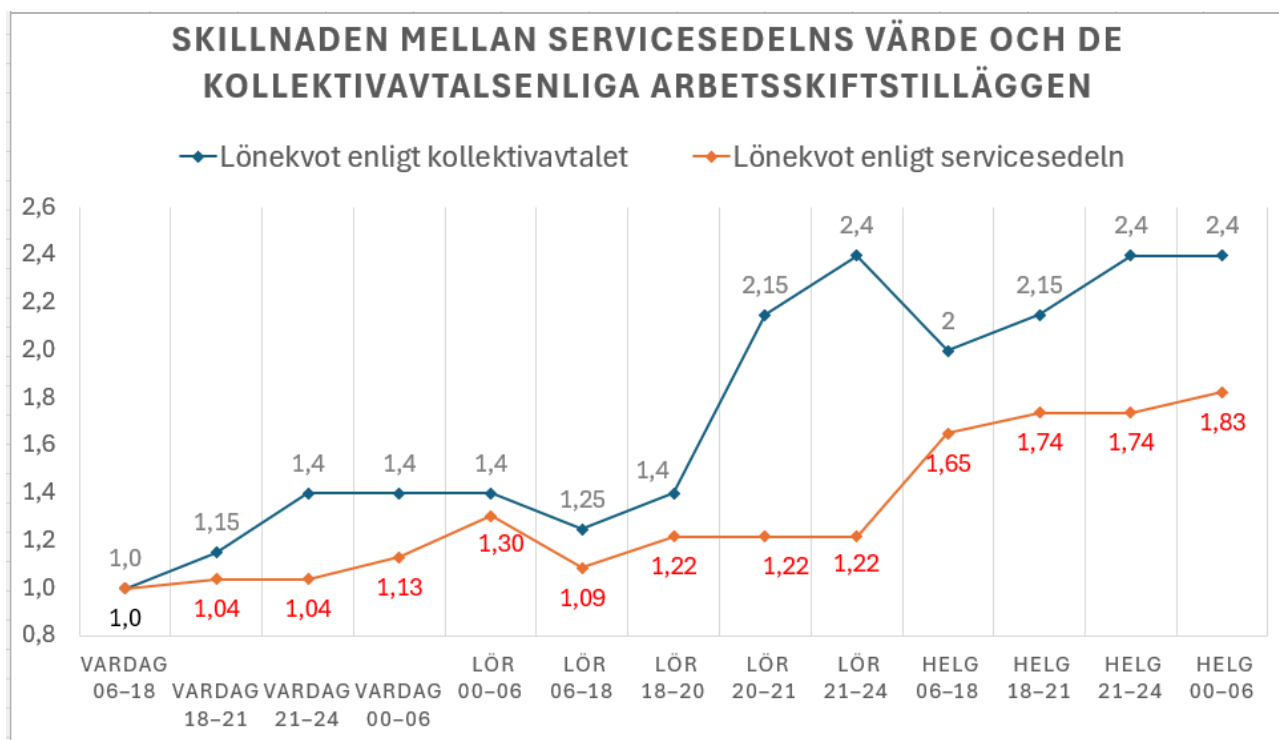
Bilaga, exempel

Servicesedeln för personlig assistans inom Västra Nylands välfärdsområde – två centrala problem

1. Servicesedelns värde motsvarar inte de kostnader som fastställs i kollektivavtalet

Serviceproducenter inom personlig assistans är bundna av det allmänt bindande kollektivavtalet för den privata socialservicebranschen. Arbetsgivare måste betala arbetstagarna de kvälls-, natt-, lördags- och söndagstillägg som fastställs i kollektivavtalet.

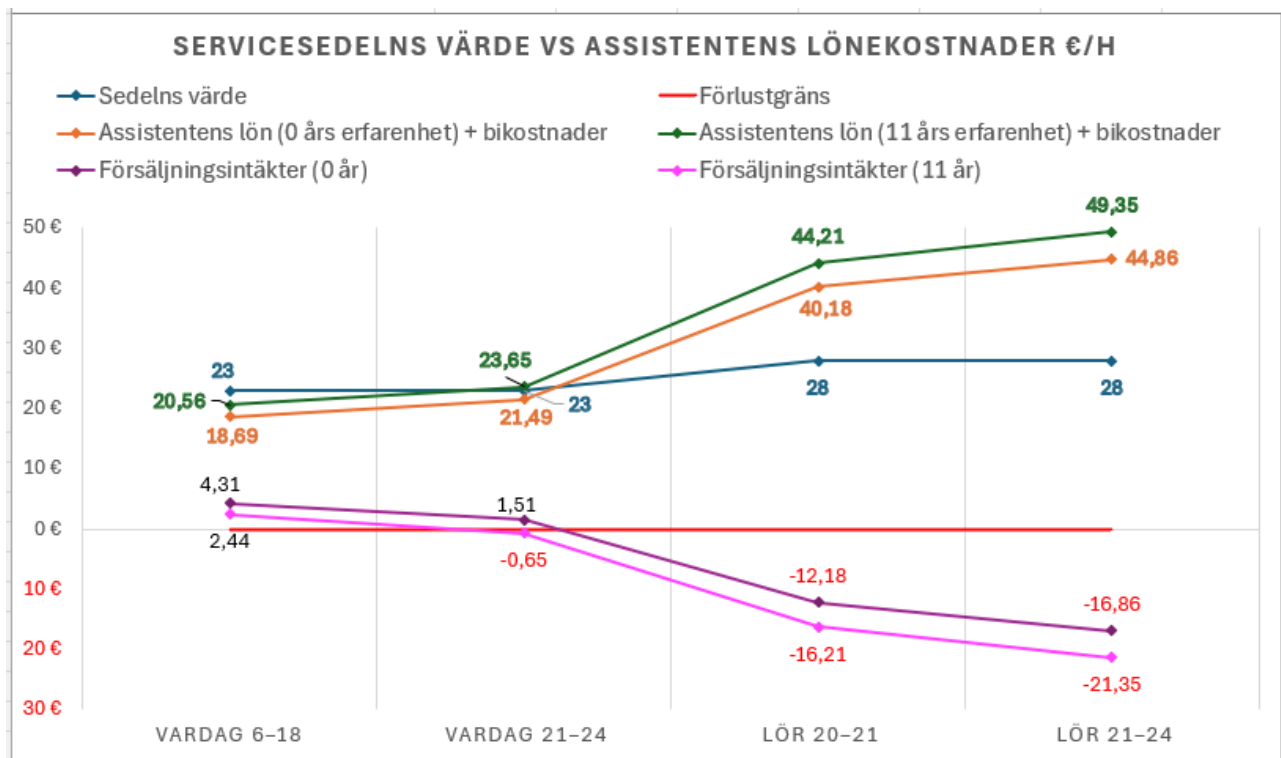
Västra Nylands välfärdsområdes servicesedel för personlig assistans beaktar emellertid inte dessa kostnader i sedelns värde.



Figur 1. Jämförelse mellan lönekostnaderna enligt kollektivavtalet och servicesedelns värde.

Figur 1 visar förhållandet mellan lönekostnaderna enligt kollektivavtalet och servicesedelns värde olika veckodagar och olika tider på dygnet.

I jämförelsen ser man att servicesedelns värde inte följer de högre lönekostnaderna för kvällar, nätter och veckoslut. Skillnaden är särskilt stor vid tidpunkter där arbetstagaren betalas flera kollektivavtalsenliga arbetstidstillägg på en gång.



Figur 2. Skillnaden mellan servicesedelns värde och de verkliga kostnaderna i euro.

Figur 2 visar samma förhållande i euro.

Här ser man att serviceproducenterna går på förlust om de erbjuder personliga assistanstjänster för vissa kvälls-, natt- och veckoslutsskift, trots att beräkningen endast beaktar arbetstagarens lön och de lagstadgade bikostnaderna.

Beräkningen baserar sig på personliga assistenters lön enligt lönegrupp A (mer information under punkt 2) samt bikostnadskvoten 1,45. Alla summor presenteras som euro per timme (€/h).

I praktiken betyder detta att serviceproducenter som erbjuder personlig assistans under vissa veckodagar och tider på dygnet går på förlust redan för lönekostnadernas del.

Övriga kostnader för att producera tjänsten, såsom förvaltning, rekrytering, vikariearrangemang, företagshälsovård, försäkringar och andra lagstadgade skyldigheter, ökar klyftan ännu mer.

2. Arbetets kravnivå beaktas inte i servicesedelns värde

Den privata socialservicebranschens kollektivavtal fastställer tre lönegrupper för personliga assistenter: A, B och C (tabell 1).

Löne grupp	Löne klass	0 år	5 år	8 år	11 år
A	G15A	12,79 €	13,21 €	13,63 €	14,06 €
B	G17B	13,56 €	14,00 €	14,45 €	14,91 €
B	G18	13,56 €	14,00 €	14,45 €	15,00 €
C	G20C	14,82 €	15,23 €	15,63 €	16,03 €
C	G21	14,98 €	15,61 €	16,25 €	16,91 €
C	G22	15,09 €	15,73 €	16,40 €	17,09 €

Tabell 1. Lönegrupperna A–C för arbete med personlig assistans enligt kollektivavtalet för privata socialservicebranschen, €/h.

Syftet med lönegrupperna är att beakta hur krävande och ansvarsfullt arbetet är och hur dant kunnande som krävs för det. För mer krävande arbete betalas högre lön i enlighet med kollektivavtalet.

Servicesedelns värde vid Västra Nylands välfärdsområde beaktar emellertid i praktiken inte överhuvudtaget arbetets kravnivå. Servicesedeln ersätter alltid samma summa oavsett om arbetet hör till lönegrupp A, B eller C.

I praktiken betyder detta att uppgifter som förutsätter krävande specialkunskaper, ett bredare ansvar eller särskilda assistansfärdigheter prissätts på samma sätt som grundläggande assistans.

Det är viktigt att observera att kostnadsberäkningen i figur 2 baserar sig på den lägsta lönegruppen för personliga assistenter, lönegrupp A.

Om kunden behöver assistans som placerar sig i lönegrupp B eller C, växer serviceproducentens kostnader ytterligare. Då växer även skillnaden mellan servicesedelns värde och de verkliga kostnaderna betydligt från det som presenterats ovan.

Sammandrag och effekter

Västra Nylands välfärdsområdes nuvarande servicesedelmodell observerar inte följande frågor på tillräcklig nivå:

- tilläggskostnader som orsakas av kollektivavtalsenliga kvälls-, natt-, lördags- och söndagstillägg
- löneskillnader som baserar sig på arbetets kravnivå.

Av detta följer ekonomiska utmaningar eller förluster i synnerhet när service produceras på kvällar, nätter och veckoslut. Personliga assistenters löner hålls låga, och samtidigt är det svårare att rekrytera och hålla kvar kunnig personal för mer krävande kundrelationer.

Slutresultatet är att servicens tillgänglighet, kvalitet och likställdhet äventyras i situationer där behovet av personlig assistans är störst eller där särskilt kunnande krävs.